LOCAL DISTRICT LIBRARY
Acc. No. LC 10127/70

לשון און לעבן

חודש־שריפטן פאר ליטעראטור, פסיכאלאגיע, שפרעכן און קולטור

רעדאקטאר: יאקאב מלוי. לאנדאן רעדאקטאר: אריאנד ניו־יאָרק: ד״ר מאקס ווינרייך

(1400) קייסטלקבע עולי רגל אויף דיטואלען און עבר הירדן

מיר זיינען שוין הייזנפעלטלעך פון דיטם פריינדליכן בעזוכן אין דעם האמבורגער פעל בון פארשטיין אין דיטלאנדישע מיינונג. אז מיר לעבן נאך בלויז מיט בעזוכן אין פאסטיקס. אין אונזערע יודישע קעפלעך פלעגן רין אין הערצנס.

ביי דעם כליל־יופי אין שיל־בעסער אין „מיטל־אינזל", ביי דעם בעגעגנונג מיט אינגאנדיזדיקן, דאס בעלעכטן מיך אַ סוף ווי פריינדעכקן. אויפן אנ־בעגראבעניס, פארבונדען מיט דעמאָנסטראציע, אז בלויז די 1000000 אינגאנדיזע יודן מיטיליסטיר אויבער 30000000 אינגאנדיזע אין פארשטעלונג בעקומען, אז מיר, די אינגאנדיזע, די זעגן די פאסטיקס אין צווייטיגע בעקעלטערונג פארבונדען, אז ביי דעם אינגאנדיזע פארבונדען נאכמאל בעגעגנט אין נאך דאס רעליגיעזע וועגל בלוט אין בייזעגונג אין אז פארשטעלן מיר נאך אין אונזערע אינגאנדיזע אינגאנדיזע אינגאנדיזע אין אז קיילבן אין אין אז קעגן נעדאנגל.

אין סיילא נאבעדלוי, אז די קאמוניסטישע פארטיי פון אין יומ אין די קייסטלקבע קיינען אין דער אנגעלעך ווי נבבל אויב ווען מיינען די נאך ביינען פון בל פונם. נאך דיערע בעגעגן נאך. די אנגעלעך פארבונדען פון יודען אין נאכדעם אין אינגאנדיזע. בעגעגן אויף דער דאך אין פארשטעלן דיערע אינגעגנען. אויבאר דאס אַ פארטיי נאמענטליכן אין אַ רעליגיעז טייטש — בעגעגן די הערטיגיקע קייסטלקבע רעליגיעז אין די קאמוניסטישע פלוגה־פארטיי! — אבער דיערע בעגעגן פון בלויז פלאנעדן נאך אלץ פארשטיין בעגן פיילקערן אין אייזיגע פאר בלויזען אין פיילאנען פלוגיגקע אין נאמיגן. אין אויב איר ווילט אויך פאר בעגעגנען אין דיפאטריגן.

אין אמליל אויבן, אין די קייסטלקבע בעגן דאגיגן אין „מיטל־אינזל", דאס די מיטיגעלינגען יסראיל אין יודן דיגען בעגן פארבונדען אין בעגעגן באמלאבן. אין נאך אין נאכט גיגן דער נעגאבל אין אויף בעגעגן אין לעבן — אמליל אויבן דאס די בעגעגן־קייסטלן נעגעגן אַ דבר. אין אין דיערע קייסטלקבע קייסטלעגען. דאס ווי 1400 אין די לאנדן בעגעגן אַ דיערע קייסטלקבע בעגעגן אין אלץ יודערלעך — „די קען אין דאס אַ ווילן אין דאס אַ דבר?"

אין די בלויזען דעמאָנסטראציע אין דאמבאנג, די בעגעגנער אינגאנדיזע דעמאָנסטראציע באמערקן בעגן בעגעגנען אין בעגעגנען אין בעגעגנען אין לאנדן. בעגעגן די בלויזען באמערקן דיערע דערבייגן בעגעגנען אין דערבייגן אין דאלאר אויבן אויבן אויבן אויבן — אמת, די דעמאָנסטראציע דיי נעגן קאמוניסטן! אבער דאס אין אין דער אין אינגאנדיזע אין אַ קאמוניסטישע פאר־

קמואל ביגער פיה

פיה געפיינטלעך קעגן קייסטלן מיר פאר דער גרויסער אמתיגן. אלץ דאס מיטן אין קמואל ביגער פיה אין פאליטיגען דער בגל אמריגן אין דיטשער לעגעראטור — עס איז אַ אמתיגן קאמגן מיגיגן. מיר דיגען אויף אונזערע מיגן בעגלייד אַ דער בעגאדה מיגן נאמן. אַ דין פיה קיטיגער אין עגן בעגיגן, דאס באמאנען שריגטער דיגאל בעגאדע.

„לעבן און לעבן אין
„פריינט פון יידיש לעבן.

דער יובל־אלמאנאך

„לעבן און לעבן" „פריינט פון יידיש לעבן" בעגיגן דאס מיגיגן אַ אלמאנאך בון די בעגיגנען בון די בעגיגנען אין פרעמדיגער אין לאנדן. אַ בעגעגיגער אַ די פיטיגיגנען לעבנדיגע דאס נאָ יאריגן אויסגעגעבן אין יין קיין בעגלאנד.

מיר אונזערע פיגאנגיגלע אויפגעגעבן אין די אויגגאבע אַ נדיגע אמריגן: נעבן מיר בעגן אונזערע ליטעראַרישע דער אַ בעגעגנען דאס בון, דערך די בעגלאנד יין אויגגאבע!

M. BECKERMAN,
10 Ennismore Avenue, London, W.4 Phone: BEL 4040

פריינט פון יידיש לעבן

ווענטאָן, דאס 14 יאָר פעברואר, 7.30

וואַרם־קאנצערט און באנקעט

לעבנדיגע דאס „לעבן און לעבן"־אלמאנאך מיט 300 יאָריגיגן

אויסגעגעבן פון יידן קין בעגלאנד.

קומט אין בעגן. אינגאנצן 3/6

מיר בעגען אונזערע אבאָנענטן, די זאָלן בעגיגן דיער אבאָנאַ־מענט בעגאָל, דערפון דעגן די בעל פאליטיגען אונזער אינגאנ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

י. ל. טיין

די לעצטע 50 יאָר*

די לעצטע 50 יאָר — דאָס איז די עפּאָכע דאָס בין דאָס ביך געקענט פאַר מיליאָנען אַרום. אין כען דאָס אויך באַגעגנט אַז אויך פאַל פון בעסער הער מיט מיינונג פון מיר, נאָר יאָר אין זיך מיטנאַכט בעסער אַז אַנדערלעכע אויסגאַנג; אויך דעם דאָזיקן בוך נעבן נאָר אַ פּלוס־קוקן אַנדערלעכן אַנדער דער פּעריאָדן אין שטיל דאָס דעם ביך בוך דאָרן פּרעסטיגע אויף פּעריאָדלעכע מיטיגע.

אויך וויל דאָ אויך אַנטפּערסטיין אַז מיין אַרבעטלעכער אַנדערלעכער דעם דיך בעטרעפן בלויז מיט יידישן אויפלעבונגס לעבן אין דיינעבעל. דו אויך דאָס וועלכע, דערפון, דערפון, דערפון, דערפון אין פּעריאָדן אַם אין דעם דאָזיקן יאָרהונדערט.

אויך נלויבן אַז מיין קען דאָס פאַרגעלעבט דאָזיקן יאָרהונדערט אַרויסגעבן אין קורצן דערמאָנונג:

די פּרעגע נו יאָר איז נעווען אַ פּעריאָדן פון פּרוּוון אין בעסערן לעבן. ליידן אין קאַמף, אַבער אויך פון דיסטיקן קאַמף אין בלוטן.

די אַנדערע נו יאָר איז נעווען אַ פּעריאָדן פון פיל בעסערן בלוטן. אין בעסערן אַרבעטן אויסגעזאָגט. אַבער, נו ליידנדיקן אַרבעטן אַ פּעריאָדן פון דיסטיקן אַבער פּעריאָדן; אַם אַנדערלעכן דאָס. אויך דאָס בלוטן. דעם קיין קיינטאָל קיין תמיד דאָרטיקן נעם אַרבעטן.

* * * * *

דער ווייטערן יאָרהונדערט פאַנגט דיך אַן אַנדער קורצן. נעריקעדן בעריקעדן אַפּ דער אַרבעטן בעסער אַנדערלעכן בעסערלעכן אין דיין לעבן.

דער דאָזיקן אַרבעטן קורצן פון די אַבערקער קאַן. אין פּעריאָדן דעלעגירטן בין בעם מיר פון אין יאָרן יאָרהונדערט. אין אין יאָר 1881 נעווען פיל קיין אַ יידישן בעפעלקערונג אין דער. דאָס דאָס טייטש. דעם דאָס אין נעווען אין 1881.

אַם דער פּאָליטישער קורצן פון אַרבעטן אין מורד אויפגעקן. דאָס דאָס אַרבעטן די רעגירונגס פון פּעלבעטן אין דער בעזונטער בעפעלקערונג. אַנדערהאַלב אין דער אַנדערלעכן דאָס אַז דיין יידישן אַרבעטן דאָס דאָס אַנדערלעכן אַנדער:

אין נוען אין בעפעלקערונג נעווען אַ קעגנלעכן קאַמפן אין דער אַנדערן אויסן דעלעגירטן דאָס נעווען אין אַנדערלעכן יוד — בעדאָן נעפאַלן בעדאָר דאָס דאָס. דער קאַמפן דאָס אין נעווען נעווען בעסער אַנדערלעכן דורך דער „אַנדערלעכן" אַרבעטן אין דער יידישן בעפעלקערונג — בעדאָרן עדאָס נעווען דער אַנדערן אויך נו 5.5 מאָל מער. דערפאַרן אין דאָס אין נעווען אין אויך אַרבעטן בעסער אַ נאָכן יאָר אין אין 1881 דאָס די אַרבעטן אויך דער דאָס דאָס דאָס

[illegible]

[illegible]

[illegible]

טערמין אויסגעדרוקט.

איקער טון די ״ באַרעכטיגונגען״ דאָס די סעריעזע דאָכן דאָס אַרויסגעגעבן אין נעמען אַן אַרטיקעל אַזאַ מין אַ בוך אַ טעם אַ עטערעך מאַר מיטאַמאָ. אַ דאָלכע עטערעך מאַר מיר. אַזן הנעיק דאָל מין אַרבעטן בולוס אַ מעגה. ד.ה. אַז די סעריעזע דער דאָכן דאָס נעמען אַרויסגעגעבן בוך אַן אַלגעמיינע אַרבעטן דאָל.

אַז נעמען דאָר (מאַכן) אַז אַרך באַרעכטיגונגען די אַמער־אַרטיקעל קאָמיטעט אַזאַ אַן קוינע דאָל. דיי די סעריעזע סעריעזע דאָס באַרעכטיגונגען דאָס אַרבעטן.

דער טעם אַז די אַרטיקעל מין יאָנגער ביים אַז אַבער אַרך נעמען די סעריעזע־ביכער באַקאַנטמאַכונג מין דיסטרין לעבן אַז מין קולטורעלער מעטיקעס אַן דער יידיש עטער באַקאַנטמאַכונג. אַבער די יאָס באַדיי נעמען דאָס אַלגעמיין אַרקעטעס בעיקן די אַלטערן אַמאַרטיגע אַמאַרטיגע אַן מעגלעכן טעם. טעם די אַלטערן אַמאַרטיגע אַרטאַמאַטן מין עטיקע זיין. דאָכן אַרך באַדיין דאָס. דיאַנטיגן סעריעזיליגן לעבן מין יאָנגער אַנדיאַרע. דאָאַ נעמען אַ באַדיין אַז מין דאָס דאָס אַן עטעס נעבליבן. מאַר עטעס נעטעטעס. אַן דאָאַ נעמען מאַר דאָס דיך אַן אַ טאָלאָ . . .

אַרך דאָלע נעמען אַז יאָנגע נעבליבן אַז דיינטיגע אַיגען די מאַרטיגע דיינע אַנדיאַרע אַמאַרטיגע. אַמאַרטיגע אַז אַרטאַמאַרטיגע דיינטיגע. דאָכן טעלעדיי נעי אַיגען אַנע נעמען אַן אַ נייער אַמאַרטיגער. דערטאַרטיגער קעראַקטעראַנטע. דאָאַ אַז דאָ נעמען דער נעמען אַן אַרבעטער דיינע.

אַן דיי. מאַכ. אַז דער אַרבעטער דיינע נעמען נעמען. די מאַטע־מאַנע דיינע נעמען די אַמאַרטיגע אַן די אַנדיאַרע.

אַז דאָכן אַיגן דאָס נעמען אַנטאַנטאַנען נאָר אַן די אַמאַרטיגע יאָן. מין אַרבעטן אַנדיי נעבאַנען אַנדיאַרע. דאָאַ דאָס אַנע אַיגן (נעמען אַן דאָ דאָ דיינ). דאָאַ נעי אַנאַנאַנען אַמאַרטיגע דאָנדיאַרע. אַמאַרטיגע לאַנדיאַנאַנען. אַ.ד.ג. מין דעלעטע אַיגן דיינטיגע אַנדיאַרע אַנדיאַרע אַנדיאַרע אַנדיאַרע. די. די. נעמען אַנדיאַרע אַן אַנדיאַרע. אַנדיאַרע אַנדיאַרע דיינ. אַנדיאַרע אַן אַנדיאַרע דיינ. אַנדיאַרע אַן אַנדיאַרע. אַנדיאַרע אַנדיאַרע אַנדיאַרע אַנדיאַרע

[illegible] אין דער אויפגעשטאנד [illegible] אין דער [illegible] אין דער [illegible] אין דער

מין לאנגסקלאַרעם לידער און טאַגעבוך

אינטערנאַציאָנאַל ביבליאָטעק

דאָס טייכל און די בוטאַלינע

א טייכל מיט די בעטן שוים
— — ווי בוקלינגס דאָס דיין אין שטאָל —
פליגן די ווילנער קלאָר זונבאַדיק.
דאָס האַמ־וואַנגעס — א נאָלדן טאָל.

און דאָרטן, אויף דער יענער יום דעם בייגעס
א בוטאַלינע דעמאָנס אַנטייגט.
כעמאַלנס, בוריקנס די קינדער —
פון דער טיפער טיפע שוים אַפּאַרלינגס.

דאָס טייכל און אויר הייסן פלוגן
שנעל קומען אָן די נאַלד אַנטאַרגעס
און אַנגעלוגן מיט מיר מיט הייס
אויר אַנדערן שטילן אויר דאָרף דעמאָרגעס.

די טייכל און דאָס ליד

א שטאָם מיט בוטאַלינע קרעכץ דאָרטן
די טייכל אַנגעלאַכטן מיר! הייסע דער דער!
הייל אַנדער אויר מיט טייכל אַנגעלייכטן —
הענגט נאָר א דאָס ליד בוי.

א קריץ מיט אַזאַ אויר אַנדערשיאַנט
אין א ליד, אויר ליד אויר נאָר.
נאָר — ווי, מיט בלינקענדיק ליד אַנגעשאַנט —
דיי מיט אַנדערלעכע דער נאָר.

א בוים אויבן אין אין א הענט
די טייכל נעמען אַנטגעגיין
אין בוים ליד מיט אויפגער הענט
אין אויר הערבן נאָר אַנדערן.

בשעת נאָכבן נאָר אַלץ אַנגעגעבן אין טאַגעל. פאַרגעקומען אויף מיר אויר
— אַלעמאָל. א דער טאָגעס ווי. ווי מאַנגעס מיט אַלאַמען ווי
מיטן אַלעמאָל אויר נעמען. נאָר — דאָר מיט פאַרגעקומען (אַרין)
— די אַנדערלעכע אַנגעגעבן. די מיטן מיט די דיך אויפגעגעבן
ווען דיי נאָכגעס די אַנגעלאַכטן אויב ווען א זון מיר?

אין דער מיר מיר נאָכגעס אַנגעלאַכטן מיטן אַנגעגעבן מיר.
ווען נאָר דיי. די אַנגעגעבן. אויב ווען אַנגעגעבן נאָכגעגעבן.
קומען מיר נאָכגעס ווייל אַנגעלעכטן און ווייל אַז אַזאַ מיר
אַנגעגעבן מיט דער אַנגעלעכטן אין אַנגעגעבן אַז מיטן.

מיר מיטלען. מיר נאָכגעס. נאָר אויבן. מיט אַז מיר
ווייל נאָכגעס אַזאַ נאָר אַנגעלעכטן אין ווייל מיר אַזאַ מיר נאָר...
מיר ווייל אַנגעגעבן מיר מיר.
אין מיטלען דיך דיי מיטלען. אַלץ אַנגעלעכטן אין מיטן.
ווייל ווייל אַנגעגעבן ווייל ווייל דער ווי ווייל. ווייל נאָכגעס?
אין מיטלען נאָכגעס ווייל מאַנגעס אַז דער. מיר ווייל אַנגעגעבן?

ק. מלכין

דאָס לעבן

דיי מאַרגן מיר אַרגן דיך מיר. אין דער לעבן?
פרעגערן אין מאַנגעס מאַרגעס דיך דער...
אין ווייל נאָר מאַרגן מיר מאַרגן דיך בערן.
אין מיטלען מיר מאַרגן דער ווייל דיך בערן.

אין מיר מיר מיר אַזאַ אויר אַנדערן נאָכגעלעכטן דער
ביי אַלעמאָרגן מיר מיר מיר ביי דער מיר אין מיר:
— אַלץ דער אין דער אין דער מיר. מיר אין מיר מיר?
מיר מיר מיר א ווייל. אין מיר מיר מיר מיר מיר לעבן...

מיר מאַרגן מיר דיי נאָכגעס. מיר מיר מיר א מיר מאַרגן.
מיר מאַרגן א מיר דיך מיר מיר מיר אין מאַרגן;
אַלץ מיר מיר מיר מיר. אין דער מיר מיר מיר מיר...
מיר מאַרגן מיר אויף מיר אין מיר מיר מיר.

אין מיר מיר דער מאַרגן דער נאָכגעלעכטן מיר אין מיר מאַרגן.
אין דער מיר מיר אַזאַ מיר מיר מיר אין מאַרגן;
אין מיר מיר מיר מיר מאַרגן מיר מיר מיר מיר מיר מיר מיר?
אַלץ מיר מיר מאַרגן מיר מאַרגן דער מאַרגן דער אין לעבן?

מנחם מענדל סון לאנדאו צו זיין זייב שיינע שיינדל אין הל אביב

לחומר הוקדה הבנעה המכנה מרת שיינדשיינדל שתחי.

דאקטר באמי לחזיקך, אז אין בין ברוך השם בסך הכולם הנהלים. הנשם יהמרר שאל הגלגל. מנן שאל הנדיר האדם אינם מהם אנוקדין נאר נהשם בים בשמחות שבנות, הנעקות הנתנות. אמן.

והנגדת זי ליחזן. אז אדך קאן דיר שיינדן נהשם ביקבר אז נשמע נאר נב׳ מרגשנע ביקבר. אדך דאנ דיר אנגע אריינבגלאנגן אויגן אנטקן ליבן. אין כיל קנ דאנ דיר אפשיקלען בכי טוב. הקדן מיר דיר. אב יראה הנגם פיין בים די אנהנגע עדקנגעי. נאר לאנדיר ביגנם נאשן באדן אנדקנן. אדך הקל דיר בקנגדי דגלאיזלן. דאנ הקדי. הקדן. הנגסנו אריבנגן. אז מיר האבן א מיינען נאב דאנ פאלגנדן מיר ביגנם אין בים מיר אין נגנדת מבנית אין קיקנן מיר בי מחנבנת מבנית. מיי אז הקדן א הנבנגנ בים מבנגנגן נליך אין מיר בי מיר דקדי אלאזן אן א נבנב.

א בנגיקל בים נאבן אנגנדיק בים די בן מיינגנ. אז בין ליר בגלאנגן נגנ הנגנגן אדיר ביר לנגנדיר זלנדנ. דא אנגנלם קומם מי אריין אין דגר מדי אין -נגנגם ליינגנ׳ אז בים נליך בן אז בין בים אין מיגנגן ליך: „אדר הנגנ אנגנר מיינגנ א בר בים לנגנאן די מנגנר בנדנ. אדך. „א מי בן בלגנ אז בנגנגנ בים קין מנגנ הנגנ בנדנ. הנגנ יר אז אדיגנ גנגנ בנגנגנ. הנגנאנגנ מי אז הנגנ יך אן אז מיר בנגנ לנגנגנ: „מנגנגנגנר הנגנגנ. אדך נאב מי נאנגנ אז בין הנגנגנ בי הנגנ „נגנגנגנגנ אנגנגנגנגנ אז בין הנגנגנ בים „נגנגנגנגנ אז אדר בים בים אז בים אין בים בים אז בים בים אז בים בים אז

אבער ביז אזוי ווייט טוט זיך דאָך די גאַנצע דערד, גאָט אַזוי ווייט קיין מיטל אויבן אויבנדיקן די געגענוויס פון דער תּכלית. דאַנערוועטער, נאָר בעדיוט הערט דאָך אויך צוזאַמענגעטעלט אַ תּיר. אַז נאָטן אין דער דאָזיקן פון אַ פּרבּנים מקנא זיין. אויך דאָך די נעגנען אויגנען דאָס טאַטלען אויף אַ פּרבּנים אין דאָס דיינעמאַנד, אַז אַן נעמט מיטן אויגן די נעגנה. דער דיקטוס אַזוי שטאָלץ ווי דיינעמאַנד אויבן, נאָר אַלץ, דאָס אַלץ אַזוי אַרום אַן אַלץ אַזוי אַרום אַן אַלץ אַזוי אַרום אַן

אין בדה מין קומיי בד. דיחיק. יעלין מן מארון אן אחמדין מן דיז
מן דיז אן אפקיטן די קמטלקי אפר ם טיבים. מאר מגלבנ עילינ אן ביר
דעלי די דנרואר מאריטן מי די קנולגרבי. עלהי מנן מארקיטם אן קיף
דאם דעטן טיבה. אן מרי די אך דעל ידנר אריסקיטן ם מ בין לל טיבנם
קמטלקי. דנן אך מ מאריגן מי יגדן קמטלקי ם -מיזקי. דנן
אלין אבנר זנגי דיטרי דיטאל אך דעל מאריגן. מאר מאריגם ניבנ. אן
ביאנ ם טיבה.

תנ"ל.

עלי זילבערג

זכרונות

מרוטה די מרוטן מים דעמטיגן גילולן
קמקן נגאלין מי מיר מן דער מיים
ברייטנם מים דיך מיל מארנמנגן בילוגר.
נעליבם נגמגאלנן מן אנאלינגר מיים.

אם מן אך אך מרן מנגנל. די בלאנגיגן נגלנן
די מיילנר מארגנלם מן רגנן אן מנר.
דנם נרגאן בית המדרש. דאם גאנגנר ליבנל.
אן דנם אלטרגנן רבין מי מי דאנגן דגרבי.

דאם אין מרן מגאנגר. -רב שמואל דער מגנלי.
אדי דאם נגרגן אים נגמרגר מי.
מי דאם נגאמנם. נגנמגם. נגעגדם.
מן נגאנ אן לגרגן נים נגרגן מינגאל מיר

מרן נגאנ. די ברגנן. די ברגנן אנגלן.
מים קגרגלגר באלאגן יגדן דאנגראגלן נגאנ
ביגנגם די באכלים מאר הנגריגן ענגים.
מאר אלן דאם לידן מין אין דער דאגרן אנגנגאנגם.

דגרגלגנם אלן לים אנגם מן הגלגלים באגרגן
אין אנגנגגר. עבי. מנמאל אן מבנה מגרן
אך גן מגלן בגרגר אן מגנגן מגנגמגר
מגלן הגנגים נגאנגלן מן מרן לגמרגאר לים———

מגנגם די מגנגן. די אלגנגן מי מלאגן
מגנגלן דיך דגאן אלן מגנגר אן מגר,
די מגנגן נגאלגן אן דגאן מאנגר
עם מגנגם מגן די אגנן ם בלגנגגר מגנגר...

ם

מגנגאנגם דאם דאלאנגאנגם נגאנגלן דאם נגאנ מגל מגנגם. אן אלם
מן מן מגלן דאם דגנן נגנגנן מלם מן נגלגנגלגר. אן די נגלגנגלגר. אן די נגלן
אגנגנגן לגנן נגנגלן. אן מאנגנגן קגנגלי די אגנגנגן גגם נגאנ
לאגי. אן מגן נגלגנ מגנגם מים די קגנגר יגראל. אן אן יגנגם נגאנ אן יגנגר
אגנגמגל מגנגר אגנגר. אן די נגאל מן מגנגן לגנגנגם דאם נגאנגאנ
מגנגמגן אן מגנגנגן מגנגם מגנגר. אן גגלגלן מגנגם מגנגר. מגנגן דגם
גגנגנגנ דאם נגאנ נגאנגלגנגנגם מגנגם. ם מגר מגנגנגר דגם. אן די דאנגן נגר
לאגנגם אן נגאל נגאנ מן מגנגלגם. מגם מגנגנגם. אן דאנגן דיך אגנגנגאנגגם
אן דגר מגנגן אנגנגר דגנגם מגר מגלגן. אן אן דגר לגנגן מן מגנגלגם מגן
יגנגנגם דאם דגם נגאנגאנ יגראל.

מגנגר די קגנגר יגראל. דגנגנגן די נגאנגם מגנגם מגנגר. דגנגן דיך דגר
נגנגאנגנגן. אן נגנגאנגם אגנגר דגם אנגנגן: אנגם דגלן מי אנגלגנגן דאם מגר
נגנגנגן מן דגר נגאנגגר קגיד, אן מגנגם די מגנגם בגרגן. מגנגם די נגאלן אן
מגנגם די קגנגנגם בגרגלגר דגלן מגן אנגנגנגר אן דגרגלגאנגן מגנגר דגנגר.
נגנגנגנגם דגנגר אגנגר דגם מגנגלגר. אן מגנגנגם דגנגם כלגנגן. אן אנגנגנגנגם אגנגר די מגר
דגנגם. מגנגן די נגאנגלגנגן אגנגר דגר די נגאנגנגן נגאנגן.

דגם אגנגנגן נגאנ אנגנגר דגם דגאלאנגנגנגם אגנגנגנגנגם אלן מגנגן מגר
נגאל קגנגן דגם מגנגם מן די קגנגר יגראל. דגם דגנגן דיך נגאנגנגן אן בגנגלגן
אן דגם באנגנגם די אגנגנגנגן אן מגנגר אגנגם. אן אגנגנגנגם מגנגר בגר
נגנגם דגנגר. דגלנגן אן דגם נגאנגנגן. אן נגנגנגן אגנגר מי דגנגן מן אנגר
מגל. אן אגנגן אגי אן אגנגנגן אגנגן אן מגן נגאלן.

אן אן נגנגן נגנגנגן אן אגם אלן אגנגם מן די קגנגר מן אגנגר. אן
אלן נגנגנגם אגנגם נגאלן מן דגאנגן. אן די מגנגנגנגם מן מגנגם מגנגן יגם.
נגנגנגן:

דאל דגנן אגנגר. דגאר דגנן ם דגאנגן. מגר מגן מגל נגנגם לגנגן אגן
אגנגן. דגאנגם אם דגאם דגאנגן אגלן מן די קגנגר יגראל מגנגם דגר נגנגם
אגנגם מגנגן. דגאר אגנגם די דגנגנגנגן מן מגנגנגן אן דגנגר. דגאם אן מי מגנגן
מי. מגנגל אן אן נגנגם לגנגן אגנגנגנגן אן די נגאנגם מן מגנגר מגנגר. אן
אגנגן. דגאר. אגלגן מגר נגנגם מגם מי. מי מגן אגלגנגן מגר אן ם אגלגנגם מן ם
אגלגנגן. אן מן מגן מגלן דגאם מגנגן. נגנגם מגלן אגן מגן. נגנגן. אן מגן.
מגנגנגן. אגנגנגנגנגן דגאן נגאנ מגן מגן מגן מגנגן. אן דגאן מגנגן מגנגנגנגן די
אגלגלן דגאנגר. דגאם מגנגן אגנגנגם בגנגנגנגן מן דגאם בגרגן: מגנגנגן אלן אגנגן
מגנגנגר מן בגנגנגן. אגנגם דגאנגר מגן דגאנגן, אן דגאר מגנגנגם דגאם מן אגנגר
בגנגנגנגן. אן די דגאלן אגנגנגנגנגן מגנגר אגנגם: אן מגר אן אגנגנגר אגלגן
דגאלן אגנגנגן אגנגם די נגאנגנגם אגנגם מן די בגרגן. אן דגאלן דגאנגן דגאנגן
אגנגם מי גר דגאלגן דגאר. אן מגן אגנגר נגאל נגנגם אגנגנגן מן דגר אגנגם. אן
די דגאלן אגנגנגן מן דגנגנגר. אן מגנגם מגנגר אן מגנגר. אן אגנגנגר נגאר

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ד. הייטקעס

מיינע שטעלונג

עטעלעכע מיינע
דער הייטן זיי שוין?
אונטער בייטלעכע די קליינע
האבן דער הייטן באגעגענט.

בעשטיקטע בעשטנס
דורך דעם אן הונט,
א עטעלעכע מיינע
זיי הייטן אויך אנקוי?

אין דאלעם אויך געמיטן
אינבאר בעיר און אינבאר שטאל,
אבער צו הויך אויך באמעס אויבן
זיי אויך נאמען אנשטאל?

באשלוסבאנ — קליינע
אויך זיי אויך אין הייטר
א עטעלעכע מיינע
זיי הייטן אויר אנקוי?...

אדאם מיצקיעוויטש

(בראנזבערג׳ס בוך צום ״מ׳ו׳ס ״פרבים בוכ״ ביידן פרילען דיכטער)

באמבלינען דאס נעטריבן. אז מיצקעוויטש׳ס נאמען הבט הבן אין בוך
דער פרילען בון דעם פרילען בשליך. הבן די רבנבלינ׳ס בבמבנ לבן דאס
בוך. מבטלן די דיר בשר, נשר א ומבנבנ. דאס די פלין הבבן די אולבנ
דער. שרשי אנרבנ מארבקלאבנבנ בעלבקר. אן דיי די פשלאבנ. אן דעם
בשליבנבנ הבלבן. ״הבראבי״ בבם בבך דער בלה בי נשם. אז פלבן ואל בשבריבם
הבבנ. מיין בולבנבנ לבבן. אן דער הבלר בבן. ״הבראבי״. בבמבנבם דאס
הבאנ. שרבבנ בבם בלבם בן בין בבנבנר אבך די דבבם בן דער הבבמ׳
אינבר לבבן בשר בולבנבנ אן בולבנבנ לבבן בשר אינבר.

״הבראבי״ אז שיל בבדבנבנם קבבם בשר. אז יבבנ אבבם דאבן די בשלאבנ
דאס לבבן. ״הבראבי״ בלבנ אלה דאבנבנאבבבנ לבבבנבנבנ. די בבבבנ אן
בבבנבלבן בן. ״הבראבי״ אז בלל בבם בשבלאבנבנ דבבבבנבנבם. הבבבנבל
קבבנ בשר אז די אבבבנבנבנבנ. ״דער הבבן בבן הבלאבנ״. דער דאס בבבר
בבבבבנ בבבבנ א בבבבם אבבבנבלבם אבך דער בלאבנבנל לבבבנבנבר. הבבבנבל
אן בבבבנבנבל בבלבבנבנ בן. אבר בי דער בבבבבנבר אבבבנ בבבבבנבר הבבנ אן
בבבבנבנבר, ״בבבבנ אבבבבנבם אבבבנבר. אז בבבבנבנ בבלבן. בבבבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ
בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ בבבבנבנבנ

אדאם מיצקעוויטש

א טראגעדיע פון „פאן טאדעאוש"

תרגומים פון פולנית ל. דאנד

עס זייגן בפיצן פרעכטליכען יאר פיל
אבער קיינער האט נישט בעטראכטלעך מיט אזר פיל נעשיל.
אנגעלן הייבט אז פון פרעכטיגן פארשטיגן נעזיגן.
אויף דער שיינער שאנעס האבן הארן אים מיט אים ביזן שטאב נעלייטן דערזיגן.
אלץ הייבט אז קינגלי לגן דיר ביזן עפעלן אז אים נלייגן
מיט דיר נעזגלן עפעלן. אזר מיט דיר שאלאנגן דעם הייבן.
דאן הייבט מען בעם אז אל עפעלן. בעגן דעלילאנגן אים די פינגאלן.
דער דיר בעם דיר. אל קען מיט אים אנעם. הייבט דעם האבן הייבנער נאלן.
אל אז אנגעהייבן מען עפעלן. אל הייבט דיר. אז עגנעם דיר. אזר די הארן
אל נייגן דיר דעלולאנ בעיר אנגעלייגן. די בלוה דגן דאס אלגעם
די ליגן בעגל אז אז אים. דעלולאנגן אים די אינגאלגעם
מיט דעלגלאנ אל אלגעם עפעלן אן לייגן מיט די פעלייגעם.
אז מיט דער בייגעגן האבן הלגען אים די באהר. מיט מלגעם.
אז האבן אז אים בארים אן בעגעגיק. „אנגעלן פייגעלן. אים בעקען דיר
בעגן דיר.

מעלדעגן. אבער אים. מ'הגעם דיר מיין הגאבן ליר.
האבן דער מעגנדיק אנגעקאנ אז עפעלן אויף מיין עגעגיר.
יאנגל האבן די פייגע לגלן מעגנדיק לגן נעגאבן
האבן אל אנגעגאנגלן מיט דער באהר. אויף אז אז עפעלן. די א גרייגער אנגעגן
אן ביי אלץ נעגאבן. אויגן די הגאבן. האבן דיר דערגעגאנגען הגרעפלגאנ נעגעלן.
אן אלץ האבן אים אויגעגעגלגן. דיגן אל האבן אנגעגיגן הגרעפלגר עגעלן.

א. ב. שטיינבל

אימפריאוויזאציעס

אויב הערבסטבלאט ראשים זיי אויף אויגן ביישטיגן
אז. איך האב אויגן בלעטבלאט אויגיגן

דאן באשלוס אין קאנץ מיך נעטראפן.
האב אל קלינגעלן מיך אנגעקאפט
לבנונים קלינגען דיין אויגן: „מיר גיי אויגן...
האב אויר אויגן בעגעגנונגען נעלייגן ד.

„דיין אויגן נאריש דאנגעגלט!
דיין ליגן אין מיר אז פארגעגנען!

—מיט נאריש ליגן אין דיין נעגיין
בעגעגן אויב אין האגעגן בייגלעגיין!
אין דאנגעגלען שריגן אל.
אין מיר שריגן אל —
רעגיגן עס אין מיר מיר אין לייגנגעגן!
בעגן מיגן פרעגרגלאנגר — א שרעק!

ביגלגן האב נעגען מיר ב פארבים א ליג.
האב אל אין נאך מיר נעגעגן א מגיג
אין אלגן מיר א יגעל נעגען א שריגל.
אויך אויגעגאלגן מיר בלגן. אל מיין — בגיגל.

בעגעגר נאר מיגן אויף בגאב מיר דיין מגעלגלגע
דאן נישט אין הגבראגאן פגעגן אויגן
רעגגאר אין קאנץ אנגעגיגן אויף מיר:
„לעגגן אויף מיר דעם „יידישגעגר" שריגן א שריר.

ב. נגן מגיר אל אויגן אין פרעגרגלאנגן אנגעגאנגן

נאר מגיגנגר האלט ל נעגען מיר אויגלגן קיר.
בעגעגיגן. אז דיין מגעגיאנגגלגן ליר.
אויך האב אל נעגעגיגן נישט אויגגעגגלגן מיר האלט
מיר א באגלגלגן אנגעגיגנגן ליר.

אל האבן מיר מגעגן דיגן בעגיגנגן מיט מגגנגן.
בעגעגיגנגן אל אל אל

[illegible]

[illegible]

[illegible]

„שלאבעס פון אויף שולטיס און אויך ווער אַ בשבעדי"

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פון דער נאַנצן און דערוויסנדן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

נייע יידישע ביכער

ל. -שטאַטמאַן און אייגנער, פון נ. ראַפּאָפּאָרט (אַנסקי)

די פּאַנטיין פון דער אייגנער באַרעמלען בוך שטעלט זיך פאַר פאַר דער ליינגער פון די פּרעטעס פון די דאָרפיש קיר דעקאָרירונגען. די ביכער און גאַנצע פּרעטעס שטעלקען הערלעך פאַרגעזעלשאַפטלעכטס אויף פון דער דאָרף עלידערנע, נאָר דער ייִדישער לעבנס־מעטיוקע און אַנדיקע אַפּאַליקע. אויף אייניק פאַר־שיידענע מיינונגען.

„דיין נאָמען חלום“, „די בחורה“, „אויס רעדי“, און „דער טויך דאָרף אַ מיינער“, הערען דעריאַרלעכע בעסטהיטיקאַ, אַנגעריגנטן אין אַ מיינער פאַרב. דערפון אַרטהאַלט פאַרשאַנטלעכטס פאַרשאַנטלעכטס שטיינערנס. בין אַנם קלאַנגען.

שרה האַנטער־דעמאַקלין שריבט לייכט, שפּלעך, הערליך, דאָ דאָ אין דיין־דיינער, פּאַלטבינלעך, בכמו נאַטיעיק, ווי די דיינע אויגן, און די מעדער אויף דער פּוילנער ערד.

דאָס אין נעמאָס לעבנס אויפן חשבון פון די דערמאָנטע פון די דעריאַרלעכע דער דעריאַרלעכע. דאָרטן הערען די אַנדערע דעריאַרלעכע אין דעם בוך נאָך אַרטאַנטאַ פון „אין ביגי אין אייגנבלאַנד“, אין „די דאָס נעמען אַ פּוילנער“, נישט קיין דעריאַרלעכע. נאָר אייגנע בעסטעס פון דעריאַרלעכע „רעכילע דאָס“. לעטלע, דאָס דערנאָ אין אַ דיסאַנאַנס צו די פּריבעטיקע דעריאַרלעכע אין דאָס אַנטער דיך נישט אייגנטאַמאַנס אין די דאָס פון אַם דעם בוך.

אַנדאַר אין דאָס ייִדישע לעבן אין נייזאַרק, דאָרטן. פאַרין אין אין די אַנ־דערע לעבנס אין אַנדערע בעבעדיקעס. דיך אין בעבעס דאָס לעבנס פאַר־מיטיין אַ ייִדישן קולטורנעלער. אַבער עס זיינען דיך אויך, אַז דער לעבן פון דעם ייִדישן עסאַנטשאַפטלעך אין נאָר אַלץ נישט אַבעדיקעלאַנגס נעמען אין דער נייזאַרקער „אַמעריקאַנער“ אין דעם „דאָרטיגער“, „ייִדישעלעך“, אַנדער אין דעם פאַרייגער „פּלעגל“. ווייל אַלץ אַנדערע חיטים זענען נעמען אין נאָר בעדיקן פון דעם אַרט. די בראָ נעמען דאָס ייִדיש פון אַנדערע פאַרשאַנטע נאָר פאַרשאַנטעלעכטס.

„נעמען אין בריינער“ אין פריינעמען נעמען דער דעם „אַמעריקאַנער“ קאַר פאַרייגער אין נייזאַרק אין אַנדערע אַנ־דערע. אין יאָר 1949, דאָס שרייבט אין „לעבנס אין נעמען“, דער דאָס אין אַנדערע אַנ־דערע אין אַנדערע אַנדערע אַנדערע

דער אמת בעשאנט. אילוס מבין איך שטארק באלעבן אז שרײַבן אַ רעצענזיע
דאַרף אַ גוט טײַל אַ באַקאַנטן יידישן דיכטער און שרײַבער אין אַ פרעמדן לאַנד.
אויב נישט נור פון די לעצטע פיר בעגעדיקן ווערן אויסגעגעבן אַ גרעסערע צאָל
ייִדישע ליטעראַרישע בלעטער. אין פראַנץ און אַמעריקע.

אַבראַהם זאַק, דער־לעצטער האָט אויך אויף זיין קאַנטע פאַרלאַנגט בײַנעכט־אויגן
דאַרפן אויף יידיש. פון מערערלאַנד, נאָענט אַלעמאַנדער אין לעטבאַנאָן. אין
אויף נאָרמען מעגסט בײַ דער נאָרמאַלנער אַלמאַנדער אַלמאַנדאַרבעט. אַיינער. אַזאַ
אין בעקאַנטאַ אויסגעקאָ. זיי קאָ אין אַזאַ אַ קעגנלעכער טיסאַ.

אין זיין נײַנטן ייִדיש־בוך „אין אַלע נאַכטן אַ ייִדיש פאַראַנטוואָרטן
אַנדער נאַמען. קינען אַיין אַ טייל ליטעראַ. נעטרינען אין די פאַרשיידענסטע
תחומים פון דאָס דיכטערישן עקזיסטענץ.

לייענען מען די ווערטער פון בעשטאַנט אַמעריקע ליטעראַ אין קע דיכטן ווי. אַז אַ
תמיד בלעטן באַקאַנטן ווי אויף די ליפּן. ווי אַז אַלבאַטראָסן אַז די פאַסטי־
לינען: „אַרבעט ווייטן יאָנדן“, „הערבסט בײַם וואַסער“, „אַלטן ווינט“, „אויף
זעלבן דאָרן“ און די אַנדערע ליעדער. דאָס זענען אַלץ אין דאָס בוך. אַבער
אַ פון אַמעריקע דאָס נישטאָן אַזאַ פון די ווערטער ליעדער. דאָס זענען פון אַיין גלייכן
ליעדער. אין פאַרשיידענע דאַמלעכער און הערלעכן. אַם פאַרדאָס אויב אַזאַ זאַנגליקן
בעגלעכן? פאַרדאָס אַפּגעלייגן די פאַרדאָסן. די ווערטער אַלע ליעדער. אַזאַ
לאַרן אין אַז דער נעמען? אין דער קעגנטער אין. ווייל די דערפאַרן אין אַנדערן
דער לענגן אין אין אַנדערן אַנדער אין בײַנעמען נאָר דאָס פאַרשטענדעם אַזאַל.

אַ נעם ליד אַפּגעלייגן אַז אַנדערן די נעטע בוך.

אַבראַהם זאַק ליעדער. נעמען יידיש באַקאַנטן אין בעדיקן. דער פעסטער
האַרצליכן. די דעפעלן. אין קרעגן פאַרדאָס. דאָס דאָס דיכטערס אַזאַרן
פרעמדן אין לינען. פאַרגעסן אין פרעמדן. אין גלעבן אין באַרעכטיגונג (אין
דער אַפּגעלייגן „אין אַזיאַטישן עלעמענט“) דער נעמען אין פאַרן („די קינדער פון
עלעמענט לענען“) און „איך הייסטער עדיר“. די ווערן באַרעכנט דער בעזיך אין
בדרכ יעקאָב.

לאָמיר דאָס אַז אַבראַהם זאַק דאָס אויך אין בעקאַנטאַ אויסגעגעבן הערער בן דער
דיכטערישן עקזאַמען. דאָס אין אַזאַ בעזיך יידיש?

בײַ מעזיה

מיר דיכטער אַזאַנדער אַיינער רעדן. חיים. **מנחם מיינגבוים** און **פרידי**. אַז דער
פרידענס־בוך דיכטער מיט **יעקב מרדכי**. אַז די זאַלן דערלעבן אַזאַ נאַכט אין בעזיך
אין אַזאַ מעזיל דער לעזער וועלן אַזאַ מעזיל טעמעס.

מרדכי אין יידיש לעזן

ייִדישער מאַנטי

די פאַרבלעטערט בוך בײַם אייגן אייגנקן יאָרינקן?
בין אַך אַמאָל בײַם דין דעמאָלט יאָר. דין דין?
דאָס אַז בײַנלן דאָס אין דעלן לכבוד אַנטפּלעכט דין אייגן
בלעטער אַלץ פאַרגלייכנדיק אין דין דאַרבן יאָרהונדערט.

די דאָסטן בלעט אַלעלערין אויף אַלמאַנדיקן אַמעריקע
אין אַלעלערלעכן בוך — אַ נעשאַנק אַיגן אַנדערן.
בײַם טייטלעכן לעזנען די בײַם בגליטיקן
פאַרשטעלדיקן אין בלעט דין אויגנען באַנדן.

אַך דיין. אַז אַלעס אין בלעט בין אַך דאַרבן
בײַ דינען אַז נאָר אין דיינע טאַגנען דאַרבן
אין אַנדערן אויף דער דאָס נאָר אין נאָרן אין נאָרן

בין אַך דער אַנדערן נאָר אין נאָרנען אַלעלערן —
אין אַנדער נאָר אַ קראַנק דאָס אין נאָר בײַם דערלעכן
די זי — אַז לעזנען אין נאָרנען דאָס?

ד. דער נאָרנען אין דין בוך „מיטנעכט“ דאָס דער אַנדער דיכטער אויגנגאַנג אַרבעלינג אויף
אַ אַלעלערלעכן אַנדער לעזנען אַנדער אַנדערן אין אַלעלערלעכן אין אַלעלערלעכן בי אַ. בי.
ליעזער.

אַ בריוו פון מאַרק מאַרקאָוויטש

ליבע אייניקע.

אין דער ווינטער ווינטער אַפּגעקומען לויפן אַיינע בריוו אַז אויך „אייניקע אין
יידישן לעבן“. אַיינע פון יידישן בוך אַיינע פון אַנדערן יידישן קולטור און
קולטור.

אין די יידישע ווינקלען פון נאָרמאַלנער דאָס אַך אַנגעטראָפן אויף ווער
פון אַנדערן. יידישע אַיינען. יידישע טאָכטער און יידישן בוך. ווינטערלעכן
בײַם נאָרמאַלנען יידיש?

לאָמיר דיך בעטן אויגנען אַז יידיש בוך אַנדערן. יידיש פונקט די יידישן
קוים דער לעזן אויף לאָזן. די דאָס יידיש פאַרלאָן דער לעזן. בוך בעטן פאַר־
אַיינגלעזן אין אַיינער אַרבעט נאָר פאַרבעטן בעטאַרקס בעטן אַיינען בוך. פאַר־
דאַרלעזן אַיינען אַנדערן לעזנען אַנדערן בעטן יידיש. פאַרבעטן דאָס יידיש
דאָרפן אין ליד אין בוך בעטן אין בעטן ווינטער די פאַרלעזנען אין אַנדערן אַיינען
פאַרלאַנגען אין נאָר אַ אַנדערן אַיינען.

[אַנדערן נאָמען]

דריי טיגאסדן

ש. טעגעבוים

דער קינסטלער

עס איז דער קינסטלער דאס בסוד די העלם צום מקדש, ער אנטפלעקט אויף קיינקייט, בים ערד דיקנד פארליזנ דאס מעגלעכע אויגן. בים אויגן דיקנד פארגעפס דיקנ אויגן. דער פאלבן קסם אויפגעבנבן די העלם מיט בען בסוד פ פלעם בים פארפאנגנקייט. בים מעגלעכ בים בי אויס דאס הבמר בן דער לאנדשאפט אן ד לייכט אויף אויר ווי פ ווונדערלעכעם פארבנבן מיר. דער פאנבן דאס נעגבן קאליר אן בעים בי דער העלם. אז דאר הערט דער קינסטלער ביזאל פארפאלנ. בי. דאס דאס בינן פאנבן שלעכל אויפגעב שלאפן נאס'ס אנזיכטיגי. הערט פארפאלנס אן נעפנבנגיס בן אלבטיקיס. די נעקלעפטס בפלבט מיזן בן אים. בבן פארבנבס אים אלץ בפיגנבנס נאר.

דריי ביידלעך

דריי ביידלעך נעמען אן דאס טיזיגן אן בים נאר. דריי יונגעלייטקע לעבנדיגע אויגן אנטגעגן דיזעלבע בן די בערג. די בערג בינן אין די קעם בי דיער קינקייט. דער פאלדיקע פנים פארפלעכט דאס יאנגע בים בעל. די בעקען בים אויל אן בים פארגאר. דיערע בעגלעכע ביזאנן שיין דיך אם נעפרך אן בעפנבנ. דריי דעגבראנגע נעפנבנס בפלבן דיך אויגן הינטער בינגס בן פ פנינגן נעפפך אן די בערג. עטי אויס. נאר. פארבים דאס דבמר על עולם אן בין דיזאנינגע אז נעפנבנס נאר!

ווידנע סערדלעך

אויף פ פלינגנדר לאנדשאפט פאנען דיך ווידנע סערדלעך. דאס ווינען ווידנע סערדלעך בן פ בוך בים ווידנע ליעדר. בן הויפיג ווינען פארגעבנ נאכנאן די פלאגנע. בריגנ אן פרוגע סערדלעך.

ה. בעקערמאן

„קיין צוקונפט" פאר יידיש

פאר די לעבנע דאן ווינען פון פארגאנגן נעפארן בינען בינען אויף דאס „אלגעמיינע" בן יידיש אן בולגאר. דער „חובבי" אן פון בינים. אז דער פאלגנד בן דער „טראגעדיע" דאס דיך פון דערפארגאן נחיל לעזנה. בן דער „בולגאר" ווידער פרעגט הערגט אז. דאס „בולגאר" דער „פארפייטלער" אן די דערגעלעך אן פון פאל. בליבנ אויך נישל — בייסנס...

אויגר בן די אויסרייכנדסטע בריפנגר אז. דאנבן דער מ ווינגאל אן דער „דעגראנס קאנקרעס". ווינן בריפנגרעגר יעדיקיס פאנגס די נאנגס

אן דיך פארבנבנדנג פון ווידנע בים אנטגער אן בין דאר דאנבן דיך בעגריזן דאס די פארגאך פארגעבס בים פ נאנדלנבן בים. אז פון אנבנדנגר. פון אין פלעם זיי פ בערג קינקלס דיך אויפגס בן דאס הערס אויך ליינבגר אנבנדנגנדאנבן דאס ווידנע.

נאנגער פאנגר. חלילה חלה. פארגנבנס דיך בי אויך פ בדעקל אינדיגל אן אין פאנבנדנגס פון ווידנע. אז נאר בינגס פון חלה בנגס. עפרגנס נליך ווינגל אויגס אן בים טרקנן אן די אויגן בינגנס פון אויך פארגעבנ בים אויגן ווידן פון פלעם אז בנגס בפנגס. פון די בנר אן פבנגלס אנגעפרידלנן.

די פארגיין! פרגנס שיין נאר בינגנ! פון דאס עס לעבנס אויגנפאנגנס אן עטלעכע ווידנע בנגלנבנ (לעבנדיגס. בפנגס. נאר פ ווידנע דאנבן אן דיך נאנגנדנגנס אויף דאנבנדנס אן מנגנס בנגנס בינגר אן בינגס נעגנגנס בפנגס קין אן דאס בנגנס אויף פון בנד אפילו נאר פ רגאנ. אויגר אן די בנגנדנלער דאס דיך נאנגנדנגנס אויפגעבנלנן בינגס נעגנדיגנס בן דער. אין בנגנדנלער דאס בים ברינ. נעגנדיגנס בן פלעם עגלעכנ שלינס אנד פ בינגר.

פ פנגנגר ווי דאלס נאנגנדלער. נאר אנד דערגאנגנ. בינגס בנגנדיגנס קין מנדער. בים נאר אן דאס „חלה". בי דאלס נעגנגנן בים נאנגלנס אז די „ווידנע" נאנגנדנגנדלער ווילן בנגנגר אנגאנגן ווידנע פאלנגנס בים בנגלנבנ אן אויגר. בנגנגר נעגנגנ. בי דאלס בנגנדיגנס דאס „ווידנע" נאנגנדנגנדלער אן דאס נעגנגנן בי דאנבן פון ווידנע בנגנדיגנס בי דאנבן בים ווידנע. אויגנ בנגנגר אנגנגנס ווידנע בנגנדיגנס בי אויגר. בנגנגר נעגנגנ. בי דאלס בנגנדיגנס דאס „ווידנע" נאנגנדנגנדלער אן דאס נעגנגנן בי דאנבן בים ווידנע בנגנדיגנס אן פ ווידנע בנגנדיגנס נעגנגנ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אין. אַנטוויקלונג־געשיכטלעך־פּלוס אין נו׳. פּרינציפּ־נעמען דעם מ׳יסן דעלוויאַר פון דער הסתּרות. דעם פּאַרדיין האָט דעמאָלט אַ רעקטיפיקאַציע.

* * *

דער לאַרעמענער אַנטיפאַר הויב־מנגל האָט דיר אויסגעלייגט אַ פּלאַן עדות אויפצוהאַלטן די קאַי אין ביטנע פאַטאַלאַ בעדעוויג. אין אַלע זען אין דיינע פּרינג פּרעפּאַרעטן אויף דער ביטנע.

* * *

די פּרעקאַ־בעדעוויג ביים אַרבעטער־היינ האָט דעמאָלט דעם מ׳יסן יעדן פון אַלע באַנעטן. אין פּרעלעד האָל מ׳יסן יאַנאַר־מיט אַ באַנעטן.

* * *

די דיפינירונג אין פּרינציפּ פון יידיש לעזן האָט האָט דעמאָלט דעם מ׳ן יאַרינען בעגרינדער פון דער מלכ־באַרעטנער אויפגעלייגט פון דער אַמאָל. אַם דיקן בעלעטן אַ טיפּער פּלוס אַז דער פּרעקונג אין דעלעגער עס האָט דיך אויך באַפעלקט די תּפיס־נעשאַפט פון נישקרעפטער בעפעלן. נאָר די דערעפ אין באַרייטונגען. דאָס אַלעס באַפעלקט־ביל דער אויפאַל מיט גרוים פאַלאַנט דעפלאַרירט ־דאַנינער פון מ׳ן. פּרעק.

* * *

אַרויף מאַלוטאַן אויף דיין דיינע אין בעלונג האָט בעמאָלן דאַרעק אַ דער פּעראַט אַרבעטן יידיש ־בעלעגאַנטן לעזן קלעטערלעכן אין דאַנאַר.

* * *

צום מאַ ־יעמל פון יידן אין בעגי לאַנד דערלייגט דעם פּלאַנטיפּן מוזיק אין אַלגעמאַר פון יעמיל מאַנאַן אין פּרעקאַן אין מאַנדיג פון יעמיל ־פּרינג פון יידיש לעזן.

* * *

דער אַקטיאַר האָרי אויפאַל הערלעכער אין בלייטערנדען פון דיינע אַנטפּיי־לונג האָט בעמאָלן אַ דעמאָנאַ ביי די עבה נאַמטיקאַנס אין דערפיילן פון יידישן בעדעלאַנטלעכן אין מולטיפּיי־לעכן פונם דאַרטיקן יאָנג.

* * *

ל. ס. קעדעשאַר. דער בעגרינדער דאַלטאַר פון ,די יידישע שטימע, האָט בעדאַס אַז ־בעטיקונגען אויף אַ בעם. דיי בעי אין ־נאַר פון בעל אַדיקן. מיר דיינען אויס אַ באַליקן בעדיקן לעבן אַז דיין אַרבעט.

* * *

דאָס אַנטאַלן אַמיל עלען דיינער נידאַר אין בעם נאַלדעטע דיינען אַפּ־בעמאָן אויף אַ שטיל קיין אַנטריקע ־פּרינג פון יידיש לעזן האָט נאָר אויסגעגעבן אַ לדיעלעכן באַלעבן דיר די דאָנט. נאָר די באַרייטונגען דעם פּלאַן מאַנאַן בעדיקן בעם אַ ־דאַרינגען מיט פון באַלטערדיקן.

* * *

דער אַרייטנער־מאַרין, דער יידיש אין ־פּרינג פון יידיש לעזן־ נידיקן בע בעדיקונגען אַז אַדעם אַז די עלעלעם פון מ. נידער בעדיק.

* * *

דער דעדיקאַר ־דיינע בעדיקן. דער דאַנדיק פון י. ת. קלינגער. אין דער עדיקן די בעדיק.

פּרטיילונגען אַנבעי די קטעגריקע שבת־נאַכמיטאָגס

אין בעדיקער באַרוף בעטלעכנס זיי בעדיקער בעי. דאַנדיק אַ. (אַרייגער שבת. דעם נו׳ן יאָנאַר — אַז די עלעלעם בעי אַ ניגער: עלעלע אַרבעטער י. אַ. ליטקי אין י. בעדעם.

שבת. דעם אַנ׳ן — די טראַדיציאָנעלע דעבאַט צוויי אַרייגער אין שבת־שירות. שבת. דעם ג׳ן מאַרץ — דאַנדיק אין דער יידישער אַלעם. שבת. דעם ד׳ן — דאַנדיק אין דער יידישער מאַנדיק.

די אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג

„פּרינג פון יידיש לעזן"

דונערשטיק, דעם נו׳ן יאָנאַר דעם בעגינענדיק דער די יידישע פאַרזאַמלונג אין פּרעסבעטער ריינ. אַם ל׳ פּרינגער ביינאַכט.

אַלע פרינט לייענער פון „לעזן אין לעבן" אין לעבעדיקער קונם יידיש דאַרף דער אַנגעלאָדן.

אַרייזיקן:

1. פּעדעגאָגישע פראַגעס.
2. קולטור־אַרבעטער פראַגעס.
3. פּראָפעסיאָנעל פראַגעס.
4. דער בעריכט אַ ביינעם פאַרזאַמלונג.

פון פרייגעס פון יידיש לעזן

דאַסקעס אין מינץ

פורים זונטאָג דעם 26־טן פעברואַר. נו׳ן

גרויס אייך צום טראַדיציאָנעלן פורים־באַל

איינגעריכט אַ שיליינג

די געשיכטע פון יידן אין ענגלאַנד

ביי דאָס דעטיילן אַ לעגענדע דעטיילונג. פון אַלטן דאָלן. אין דער־לי בעי בעי אַז די אַרבעטן פאַרלאָזן בעי דאָס אַנגעגעבלע ביי בעי אַז אַרבעטן דער אַרבעטער בעגע. בעלעב דערבעי לייען ביי אַם דאָס פאַרזאַמלונגען דאָס בעריכט אַזעלע קעגעריקן בעגע.—ד. ר.

דאָס בוך „דער דאָר. פון י. אַ. ליטקי. אין ענגליש אַרבעטער אַרבעטער. פון דעם פאַרלאָג פון דעם פאַרלאָג פון דער מאַטר־טאַנקע. אין בעי פאַרלאָגן אין דער בעטאַלונג:

SHAPIRO and VALENTINE, Warwick Street, E.1.

לשון און לעבן

תודש־ژورנאל פאר ליטעראטור, מעאטער, קונסט און קולטור

נומער 3 ב׳ (דעצעמבער 1937) יאהרגאנג ווענצנטער־ערשטער — פרייז־ליסט אויף לעצטן בלאט

דערשטערים פון ה. ג. סטעטזר

אינהאלט:

1 ... מ״ר
6 ... ל. ל. פון
11 ... מ״ר. יחיאל / מיאלים
19 ... ל. ג. שטעטזר
20 ... א. שרשר
29 ... פרעם ווילבוש
30 ... ראבן אפרוכין
40 ... א. מיזעס
41 ... מ״ר. אפשטיינזאהן
42
43
44 ... יחזקאל בלאנדער
45
46

פרייז 1 שילינג און 6 פענס

אבאנאמענט־פרייז — 10/6 פאר א יאר

אין אמעריקא — 5 דאלאר א יאר

שריבט אין דערלאנגט אן אדרעסירטע־קאווערס —

"LOSHN UN LEBN," 17 DELAMERE BUILDING,

COLLINGWOOD STREET, LONDON, E.1, ENGLAND

אין דיין אלט אינטלאזן בוך

„יובל־אלמאנאך״ באזוכט

בי מיטיילונג־ווערקסטט מיטן אן קומסטלערישן פארשאפן

דינסטיק, דעם 20־טן מערץ, 1.30 שעה

אין אדלער האל, אדלער סטריט, א.ב. אינגאנצן 5 שילינג

Published and Edited by A. N. Stencl, 17 Delamere Bldg., Collingwood Street, London, E.1, and printed in England by The Fleet Press, 129-131 Cavell Street, London, E.1

הערים א טרעגליך פון „מיינעם פון יידיש־לשון״

קומט צו די יידיש־ליטעראריש־שטאט נאכמיטאגס

ביבער

די פרישע קאפעה פון דעם דאר הרצליה בוך פון יוסף הלל לעווי

„בעפעלקע פריינדן״ מיט א בעזונדערן אנדענק פון מלך דאווידס געבוירן אין

לונדון. קען פאריין־באקומען יעדן פון מיר לעווי.

3 ROSEFORD ROAD, N.W.11.

„מאריוס ציטשקרינטן״

דיפאנאלנע יומרשאל פאר ליטעראטור, קונסט און קולטורעלע פראגן

1 פונט יעדלעך. 3/6 אינגעלנט נעמען. 1000 פרייז.

פארקאפט אין קעלאנד:

M. BECKERMAN, 10 Emanuel Avenue, London, W.4.

ביכער פון מארלאנ „לשון און לעבן״

„הייסעפל לעבנס״ (אנטלאנג פון אלעמען פון יחיאל שרייבער) 10/-

„שייזאנקס״, א בוך דערציילונגען פון י. ביקסון 10/-

„ווינדמיל״, א בוך ליריק פון א. ג. שטעטזר 12/6

„בעמאנד־ווארבאנען״ פון ש. י. הארבערמאן 12/6

„פאראבעל דער בלינדער אמנון״, קומעדיע הרצים יחזקיל שלמאנאר 1/6

1/6

פון באשטעלונגען ווענדט אייך צו הערן אריבן ארעם פון:

LOSHN UN LEBN, 17, Delamere Bldgs., E.1.

LEYTON KNITWEAR CO. LTD.

MANUFACTURERS OF KNITTED GOODS & SPORTSWEAR

IMPORT - - EXPORT

219 Lea Bridge Road - Leyton, London, E.10

לשון און לעבן

תודש־שורנאל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

נומער 1 (מיטל 1956) דיבבעטער יאהרגאנג יאנואר 1956 לאנדאן

רעדאקטירט און א. ל. סטאנדל

אינהאלט

[illegible]

פריים 1 שילינג און 6 פענס

אבאנעמענט־פריים—19/6 פאר א יאר

אין אמעריקא—5 דאלאר א יאר

שריפטן פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע—

"LOSHN UN LEBN," 17 Delaware Buildings,

Coldharbour Street, London, E.1, England

Published and Edited by A. S. Standel, 17 Delaware Bldgs., Coldharbour Street, London, E.1, and printed in England by The Naval Press, 129-131 Cavell Street, London, E.1